

Sample Question Paper - २०११

Sub : Nepali

Class - XII

Time : 3 hrs.

M. Marks - 100

- प्र. १: (क) छन्द निरूपण गर्नुहोस् । 3
- न त आपद भाग्य न केहि छ यो ।
सब खेल यसै मनको बुझ हो ॥
यस हेतु सखे शुभ कर्म यहाँ ।
मति देउ तिम्री गर धर्म यहाँ ॥
- (ख) छन्द निरूपण गर्दा संयुक्त अक्षरको अधिल्लो अक्षर, रेफ लागेको र विसर्ग लागेको
अक्षर गुरु हुनाको कारण उदाहरण सहित बुझाउनुहोस् । 3
- (ग) छन्द शास्त्रका आठवटै गणको नाम र तिनका संकेत चिन्हहरू लेख्नुहोस् । 4
- (घ) अनुप्रास अलङ्कार कति प्रकारका हुन्छन्? कुनै एउटा उदाहरण दिएर बुझाउनुहोस् । 3
- (ङ) उपमा अलङ्कारका चारैवटा तत्व लेख्नुहोस् । 2

- प्र. २: तलको अनुच्छेद पढेर सोधिएका प्रश्नहरूको जवाफ लेख्नुहोस् । 2 x 5 = 10

यस (गुप्त) युगमा हामी पत्थरमा कुँदिने कलाबाट धातु मूर्तिमा पुग्दछौं । धातु मूर्ति र चित्रकला यस युगमा प्रधान र विशेष विकास हुन् । ताँबा र काँसका मूर्तिहरू अनि फलाम स्तम्भ, जो गुप्तयुगमा निर्मित भएका थिए, त्यसबाट स्पष्ट हुन्छ - धातु ढलानीको पूर्ण विकासमा आजभन्दा १६०० वर्षपूर्व पूर्ण विकासमा पुगिसकेको थियो । दिल्लीमा प्राप्त फलामको खम्बा आज पनि आश्चर्यजनक सिद्ध भएको छ । नालान्दामा हुएनसाडले ८० फुट अग्लो ताँबाको बुद्धको मूर्ति देखेका थिए र परन्तु हामीले सुल्तानगञ्जको काँसको बुद्ध मूर्ति मात्र देखेका छौं र जसलाई मूर्तिकलाको उल्लेख्य नमूना मान्नुपर्छ ।

- (क) गुप्त युगमा हामी कुन कलाबाट कुन कलामा पुग्दछौं ?
- (ख) धातु ढलानी आजभन्दा कति वर्ष अघि नै शुरू भएको थियो?
- (ग) हुएनसाडले कहाँ के देखेका थिए?
- (घ) गुप्त युगमा कुन-कुन धातुका मूर्ति निर्माण हुन्थे?
- (ङ) मूर्तिकलाको उल्लेख्य नमूना कहाँ भेटिन्छ?

- प्र. ३: कुनै एउटा विषयमा रोचक निबन्ध लेख्नुहोस् । 10

- (क) विश्वकप फुटबल २०१० ।
- (ख) आजका युवा पश्चिमे हुन खोज्नुका कारणहरू ।
- (ग) नेपाली संस्कृतिका आधारहरू ।
- (घ) रुपियाँको महत्त्व ।

प्र. 4: शिक्षामा गुणस्तरीयता ल्याउन सकिने उपायहरू बताउँदै शिक्षा अधिकारीलाई एउटा पत्र लेख्नुहोस् । 5

प्र. 5: (क) 'रूपको मूल्य' कथाकी नायिका रानुको रूपको वर्णन गर्नुहोस् । 5

(ख) 'चपरासी' कथाले दार्जीलिङ्गे जनताको दर्दलाई बोकेको छ । - यस भनाइलाई पुष्टि गर्नुहोस् । 5

(ग) 'पीपाको हवलदार' कथाबाट एकजुट हुने शिक्षा पाइन्छ । प्रमाणित गर्नुहोस् । 5

(घ) रने माझीले किन अनि के कारण ज्यान गुमाउनु पर्‍यो? 5

प्र. 6: (क) 'अभागी जिनीयस'-को थिए? संक्षेपमा परिचित गराउनुहोस् । 3

(ख) मानिसले भगवानलाई ढोगेको देखेर 'नमस्ते' निबन्धमा निबन्धकार कस्ता विचार व्यक्त गर्छन्? 4

(ग) 'प्यारो सपना' निबन्धमा एकजना पण्डितले निबन्धकारलाई सुनाएको पुराणको प्रसङ्ग कस्तो छ? 3

प्र. 7: (क) सप्रसङ्ग व्याख्या गर्नुहोस् । 5

लामा लामा बिरालीको गोडामा ताँति लाग्दछ ।

तैपनि घरमा मूसो असाध्यसित जाग्दछ ।।

(ख) वर्षा ऋतुको आगमनले लोकमा के कस्तो प्रभाव पर्छ? पाठका आधारमा लेख्नुहोस् । 5

प्र. 8: (क) नेपाली नाटकको विकास कथा अन्तर्गत पृष्ठभूमि कालको चर्चा गर्दै कुनै पाँचवटा नाटकको नाम लेख्नुहोस् । 5

(ख) 'बोक्सी' एकाङ्कीमा भुनेलाई कस्तो विमारी लागेको थियो? ऊ किन आफ्नी

आमालाई नै बोक्सी सम्झन थाल्यो?

$2\frac{1}{2} + 2\frac{1}{2} = 5$

प्र. 9: (क) उसले चन्द्रप्रकाशलाई देखासाथ मुसुक हाँसेर भनी, "बात गर्न लाग्नुभएपछि त तपाईं संसारै बिर्सनु हुँदो रहेछ नि!"

(i) उक्त गद्यांशका लेखक र पाठको शीर्षक लेख्नुहोस् । 2

(ii) यहाँ चन्द्रप्रकाशसँग मुसुक हाँस्ने को हुन्? 1

(iii) चन्द्रप्रकाश कोसँग बात गर्दा अल्मलिएको थियो? 2

(ख) चन्द्रप्रकाश बर्माबाट भारत फर्काँदाका केही प्रमुख घटनाहरू वर्णन गर्नुहोस् । 5